

32- Truyện Vua Phạm Dự Bố Thí Thóc Gạo Cho Bà-La-Môn

Một thuở nọ, Đức Phật ngự tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc thuộc nước Xá-vê.

Bấy giờ các Tỳ-kheo bước ra bạch Phật:

– Hôm nay, vì sao Như Lai thường khen ngợi công đức bồ thí là không thể tính lưỡng. Bạch Đức Thế Tôn, chẳng hay việc ấy như thế nào? Chúng con mong muốn được nghe.

Đức Phật bảo các Tỳ-kheo:

– Các thầy hãy lắng nghe, Ta sẽ giải thích rõ. Ta nhớ thuở xưa, cách nay vô lượng kiếp tại nước Ba-la-nại, vua nước ấy tên là Phạm Dự. Vua Phạm Dự cai trị nhân dân bằng chánh pháp, do đó mà đất nước mạnh giàu, đời sống nhân dân sung túc và an vui. Ngoài ra dân chúng còn nuôi nhiều voi ngựa, trâu dê, lục súc.

Lúc ấy trong nước có một vị Bà-la-môn rất giỏi về xem tướng. Bà-la-môn này tâu với vua: “Trên bầu trời của nước ta hôm nay có sao hỏa xuất hiện, trời sẽ nắng hạn trong mười hai năm. Do đó, lúa thóc không thâu hoạch được, dân chúng sẽ bị đói khổ.”

Vua Phạm Dự nghe nói, trong lòng rất lo buồn, suy nghĩ: “Ta phải làm thế nào để cứu giúp mạng sống của dân chúng?”, liền ra lệnh cho các giáo sư toán học hãy tính xem trong kho còn bao nhiêu lúa thóc, dân chúng được bao nhiêu người, mỗi người được bao nhiêu lúa thóc.

Lúc ấy các giáo sư toán học vâng lệnh vua, tính toán rồi tâu lên vua: “Mỗi người dân được một thăng thóc, số thóc chỉ đủ cung cấp trong sáu năm, số người chết rất nhiều, chỉ một mình vua có được hai thăng thóc.”

Bấy giờ có một Bà-la-môn từ phía sau đi đến, tâu vua: “Tôi là người duy nhất không nhận được phần thóc, mạng sống chỉ trong sớm chiều vậy xin đại vương chia ít nhiêu thóc gạo cho tôi.”

Vua Phạm Dự nghe nói, tự nghĩ: “Nếu hôm nay, vì đói khát chút ít mà ta không chịu được thì làm sao trong vô lượng kiếp ở đời vị lai ta có thể vì chúng sinh mà chịu đựng các khổ đói khát, nóng lạnh cho được?”. Nghĩ xong, vua liền bố thí nửa số thóc cho vị Bà-la-môn.

Lòng thành ấy cảm động đến cung điện của chư Thiên, làm cho dao động không yên. Bấy giờ, trời Đế Thích tự hỏi: “Hôm nay, cung điện của ta vì sao lại bị dao động như vậy, hay là mạng ta sắp hết rồi chẳng, nên có sự biến động ấy!”

Nghĩ vậy, Đế Thích liền quán sát, thấy vua Phạm Dự trong nước gặp nạn đói khổ đã vì chúng sinh, mà bỏ được điều khó bỏ, do đó mà cảm động đến cung điện trời, làm cho dao động như thế. Trời Đế Thích suy nghĩ: “Bây giờ ta phải đến đó thử xem thiện tâm của vua là chân thật hay giả dối.”

Nghĩ xong, trời Đế Thích liền hóa thân thành một vị Bà-la-môn ốm yếu, chống gậy, mang sống không còn bao lâu nữa, đến cửa Hoàng cung để xin vua bối thí.

Vua suy nghĩ: “Thân ta đây, bối thí hay không bối thí rồi cũng sẽ chết”. Vua nghĩ thà bối thí làm lợi ích chúng sinh; có chết cũng không ăn năn, cho nên vua chỉ còn một thăng thóc, mà vẫn bối thí cho Bà-la-môn.

Bà-la-môn nhận thóc rồi hỏi vua: “Trong lúc đói khổ, mà đại vương đã bỏ được cái khó bỏ; là để cầu được làm Đế Thích, Phạm vương, Chuyển luân thánh vương hay sự vinh hoa khoái lạc nơi trần thế?”

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

Vua đáp: “Với công đức bồ thí này ta không cầu được làm Đế Thích, Phạm vương, Chuyển luân thánh vương hay sự khoái lạc nơi trần thế, mà Ta nguyện ở đời vị lai sẽ được thành Chánh giác để cứu chúng sinh khỏi cảnh đói khát, nóng lạnh.”

Vua phát nguyện xong, Bà-la-môn khen ngợi: “Lành thay! Đây là việc chưa từng có.”

Lúc ấy Bà-la-môn biến trở lại thân Đế Thích và bảo vua:

“Từ nay, đại vương hãy ra lệnh cho dân chúng, phải làm đất và gieo giống, bảy ngày sau ta sẽ đổ mưa.”

Vua Phạm Dự nghe nói, trong lòng rất phấn khởi, liền ra lệnh cho nhân dân kịp thời cày đất gieo giống, bảy ngày sau chắc chắn sẽ có mưa.

Dân chúng nghe vua ra lệnh, ai nấy đều lo cày đất, đến ngày thứ bảy thì trời tuôn mưa lành, tất cả lúa mạ gieo xuống gặp mưa phát triển tươi tốt, chẳng bao lâu, mùa màng kết quả, thâu hoạch nhiều lúa thóc. Từ đó, đời sống nhân dân sung túc, an vui vô cùng.

Đức Phật bảo các Tỳ-kheo:

—Các thầy nên biết, vua Phạm Dự lúc bấy giờ nay chính là Ta. Vì bồ thí có công đức lớn như vậy, cho nên Ta thường khen quả báo của việc bồ thí là không thể tính lưỡng.

Lúc ấy các Tỳ-kheo nghe lời Phật dạy, đều vui mừng thực hành.

M